

ZGORNJE GORENJSKE

Društvo za cerebralno paralizo

Datum: 15. februar 2016

POROČILO O PRIREDITVI OB DNEVU ŽENA, MATERINSKEM DNEVU IN 40. MUČENIKOV

8. marec - Dan žena ima točno določen datum kot mednarodni praznik, medtem ko se 25. marec - Materinski dan praznuje v veliko državah na različne dneve. Zakaj tako? Predvsem zato, ker je osnova praznika, ki načelno praznuje materinstvo, drugačna. Ponekod bolj verske podlage, drugje zgodovinske ali socialne. Zato je Materinski dan čeprav načelno posvečen materam, materinstvu, dan, ki ponekod postavlja v ospredje vsako žensko, ki je mati, povprečno mater torej, ponekod pa Marijo Devico kot mati božjo. Dan bi moral biti posvečen vsem materam in porajanju življenja kot takšnega. Vloga matere je samo ena izmed vlog v življenju ženske. A vsekakor je vloga, ki žensko kot bitje z naravnega, človeškega, socialnega, ekonomskega in kaj je še področij življenja v življenju ženske, najbolj določa. To ne pomeni, da je ženska, ki ni mati, kaj manj ženska, kot ženska, ki je mati. Daleč od tega. Ženska in mati nista isti pojem. Ženska je daleč širši pojem kot mati. Tega se moramo zavedati takrat, ko govorimo o ženski in ko govorimo o materi. Dan žena se praznuje že od 1917 leta kot mednarodni praznik žensk. Dan ni bil izbran čisto naključno, saj je tega dne leta 1911 v požaru v tekstilni tovarni v New Yorku več kot 140 žensk izgubilo življenje, ko so protestirale zaradi nečloveških delovnih razmer. Morda je bil prvotno bolj označen kot mednarodni dan delovnih žensk seveda v spomin na te ženske. Dejansko gre za praznik ekonomske, politične in socialne enakopravnosti žensk ter njihovih dosežkov na vseh področjih. Prav tako ni nobena skrivnost, da so k priznanju praznika žensk največ pripomogle feministke, med njimi prav gotovo v ospredju nemška feministka in socialistka Clara Zetkin. Zakaj dan žena? Že sam naziv tega dneva pri nas je napačen. Ne gre za praznik žena (žena je poročena ženska), ampak žensk nasploh. To pomeni od najmlajših deklic do najstarejših žensk. Zakaj takšno mnenje? Vsebina tega praznika je predvsem poudariti, da moramo imeti ženske tako kot moški enake možnosti izbire in svobodo odločitve v življenju. Ne kot ženske, ampak kot ljudje. Gre torej za enakopravnost žensk z moškimi na ravni človeka. Zato mora imeti dekletce, ki želi hoditi v šolo, enake možnosti kot fant zraven nje. Zato mora imeti mlada ženska enake možnosti za službo kot mlad moški. Ne sme biti spol tisti, ki daje prednost komurkoli. Tako ne moškemu, kot ne ženski. Preden začnemo vse prek in počez govoriti o enakopravnosti spolov se moramo spomniti svojega ženskega in moškega bistva. Vedno in povsod se moramo zavedati svoje naravne drugačnosti. To je dejstvo, ki je začetek vsega, tudi začetek enakopravnega obravnavanja spolov. Vse ostalo je sprenevedanje. Ne moremo biti enaki, ker nismo in nikoli ne bomo. A ta različnost med nami ne sme biti osnova za neenakopravno obravnavo tako žensk kot moških, kot ljudi. Zato se ne strinjам ne s šovinisti vseh vrst, kot ne s feministkami in vsemi skrajneži, ki iščejo svoje pravice z odvzemanjem pravice nekoga drugega. Tolikokrat rečeno, a še vedno najbolj resnično dejstvo: Moja svoboda se konča tam, kjer se začne svoboda nekoga drugega. Dan žena prav tako ne sme biti socialistično, komunistično ali rdeče obarvan praznik, ker ni povezan samo s pravicami delovnih žensk ali žensk nekega političnega ali družbenega okolja. Povezan je z ženskami na splošno v vseh kulturnih in družbenih okoljih. Ne gre samo za pravice delovnih žensk in ne gre samo za pravice žensk, ki se povezujejo z delom. V končni fazi, vse ženske so delovne, čeprav niso v tovarnah ali v različnih službah. Rdeči nagelj je sicer lep simbol praznovanja dneva žena, a dneva žena, ki je bil vezan na žensko enakopravnost, ki jo je priznavala socialistična oblast. Enakopravnost ženske kot delavke, proletarke. Dan žena, naj popravim, dan žensk, je dosti, dosti več, kot samo to. Čeprav je ekonomska neodvisnost kogarkoli ne samo ženske pogoj za neodvisnost nasploh. Priznam. Ena izmed resnic sveta včeraj, danes in verjetno jutri. Pri dnevu žena oziroma žensk je spekter širši. Gre za praznik vseh žensk. Smiselno ni, da čestitamo ženske druga drugi. Vse smo na istem. V to skupino sodijo tudi dekleta, čeprav se razlik v teh letih še ne zavedajo. Moški so tu tisti, ki bi morali čestitati za dan žensk vsem ženskam, ki imajo posebno vlogo v njihovem življenju. To vsekakor ni samo žena, mati, ampak tudi hčera, seveda če je odrasla in se zaveda vsebine praznika, snaha, svakinja, sodelavka, prijateljica. A gre za čestitke. Predvsem čestitke, ki bi morale pokazati, da se zavedamo vsi skupaj, da ni vedno lahko biti ženska in da so možnosti žensk še marsikje danes tudi v našem okolju, omejene samo zaradi tega, ker gre za ženske.

10. marec - 40. mučenikov - Na koledarju se 10. marca nahaja spomin 40. mučenikov. Na ta dan se Rimokatoliška cerkev spominja svojih prvih mučencev, ki so umrli strašne smrti. Krščanska vera je bila v svojih začetkih zaznamovana z mnogimi mučenci, med katerimi so bili tudi številni vojaki. Državno je bila priznana leta 313 pod cesarjem Konstantinom. Najprej v vojski, zato je bilo v cesarskih četah tudi precej krščanskih vojakov. Konstantinov sovladar na vzhodu je bil Licinij. Sprva je bil strpen do kristjanov, ko pa si je skočil v lase s Konstantinom se je začela prava kalvarija za kristjane. V njih je videl Konstantinove zaveznike in zatorej svoje največje sovražnike. V Kapadokiji je dal razglasiti odlok, po katerem se mora vsak kristjan pod smrtno kaznijo odreči

svoji veri. Ta odlok je cesarski namestnik v Kapadokiji in Armeniji posredoval vsem vojakom v cesarski vojski. Na njegovi podlagi je bilo na smrt obsojenih 40 vojakov sloveče 12. rimske regije, ki je veljala za elitno. Legenda pripoveduje, da je cesarski namestnik sam prišel k » bliskoviti vojski«, da izpolni cesarjev ukaz. Tedaj je 40 vojakov stopilo iz vrste in vsi so neustrašno priznali, da so kristjani in da je ni muke, ki bi jih odvrnila od Kristusa. Namestnik jih je k odpadu skušal pridobiti z obljubami o odlikovanju in denarnih nagradah. A odgovorili so mu v Jezusovem stilu, ko ga je hudič skušal v puščavi: » Kaj nam hočeš dati takega, kar bi moglo nadomestiti ono, kar nam hočeš vzeti? Predlagati nas hočeš v odlikovanje cesarju, izneveriti pa njemu, ki je resnično vladar. Iz ljubezni do Boga smo pripravljene pretrpeti kakršnekoli muke«. Ker so bili preveč trdni so si zanje izmislili zelo kruto smrt. V Armeniji je marca še zelo oster mraz in njihova obsodba se je vezala prav na to okoliščino - počasi naj umirajo na mrazu. Odvzeli so jim oblačila in jih postavili na zamrznjen ribnik. Poleg hudega mraza je vlekel še leden veter. Za spreobrnjenca pa je bilo blizu ribnika pripravljeno kopališče s toplo vodo. Enega je resnično premamilo. A kaj, ko ga je zadela kap brž ko je prišel na toplo. Namesto njega se je mučencem pridružil vojak, ki je stražil kopališče in tako je bilo junaških pričevalcev spet 40. Zjutraj so še živim polomili roke in noge jih sežgali na grmadi, pepel pa stresli v reko. Na Vzhodu so neustrašne vojake nadvse častili, na Zahodu pa se praznik ni nikoli povsem prijel.

25. marec - Materinski dan - Za razliko od 8. marca - Dneva žensk, ki je posvečen vsem ženskam je Materinski dan neformalen praznik, posvečen materam. Izvor praznika sega v drugo polovico devetnajstega stoletja v leta 1865 - 1870. V ZDA so matere začele z organiziranimi mirovnimi protesti s katerimi so hotele preprečiti, da bi njihove sinove pošiljali v vojne. Najbolj aktivni sta bili Anna Maria Reeves Jarvis in Julia Ward Howe. Hči Anne Marie Reeves Jarvis, ki ji je tudi ime Anna Marie Jarvis pa velja za ustanoviteljico dneva mater kot ga praznujemo danes. Od maja 1907 do leta 1909 se je praznovanju pridružilo že več kot 45 zveznih držav v ZDA. Leta 1914 je ameriški kongres določil drugo nedeljo v maju kot uradni dan praznika. V naslednjih letih se je praznik skomercializiral do take mere, da se je od njega ogradila celo ustanoviteljica Anna Marie Jarvis in ga poskušala odpraviti kar pa ji seveda ni uspelo. V Evropi so si različna združenja prizadevala za uveljavitev praznika, ki so ga začeli praznovati po prvi svetovni vojni. V različnih državah so ga začeli praznovati na različne datume, ki so se tudi spreminjali. V Evropi naj bi ga prvi organizirano praznovali Angleži, ki so jim po letu 1917 sledile še ostale evropske države. V Nemčiji pa tudi drugod so za popularnost praznika lobirali predvsem trgovci in cvetličarji, saj so zaslutili lepe možnosti zaslужka. Ti so imeli tudi glavno besedo pri določanju uradnega dneva praznika. Datumi so se spreminjali od 15. maja do 25. marca. V Nemčiji so v času nacionalsocializma nacisti izrabljali praznik za svojo propagando čiste arijske rase. Danes praznujejo Materinski dan v večini držav na svetu in v večini evropskih držav na 2. nedeljo v maju. Na ta dan ga praznujejo tudi vse naše sosedbe z izjemo Madžarske, ki ga praznuje na prvo nedeljo v maju. Večina v Sloveniji Materinski dan praznuje na 25. marec. Na isti dan v Rimskokatoliški Cerkvi praznujejo Gospodovo oznanjenje, ki je za kristjane tudi praznik materinstva (na ta dan je nadangel Gabriel v Nazaretu razodel Mariji njeno božje poslanstvo). Zaradi vsakdanjega hitrega tempa življenja, včasih že kar borbe za preživetje dostikrat pozabimo na drobne pozornosti, ki bi jih lahko naklonili našim mamam, starim in prastarim mamam in krušnim mamam. Kar samoumevno se nam zdi, da so se potegnile za nas pa četudi smo bili krivi. Normalno se nam zdi, da nam pazijo otroke in jih vzamejo na počitnice. Včasih ne pomislimo, da so za nedeljsko kosilo, ki so nam ga pripravile, celo dopoldne nakupovale, kuhale, pripravljale mizo in da bodo po kosilu še pozno popoldan pomivale posodo in pospravljale za nami. Od nas ne pričakujejo velikih šopkov rož, še najbolj bodo cenile tistega, ki smo jim ga sami nabrali. Pričakujejo pa drobne pozornosti in vsaj nekaj našega časa. Poklonimo jim ga torej, saj je to najdragocenejše kar imamo! Materinski dan, ki ga obeležujemo 25. marca ima po mnenju mnogih poganske korenine in se navezuje na čaščenje matere. Sodobno praznovanje materinskega dne izvira v ZDA, kjer ga praznujejo od leta 1910, v Evropo je navada prišla po prvi svetovni vojni. Materinski dan so v Evropi začeli praznovati po prvi svetovni vojni, vendar ob različnih datumih. Sprva je bil določen 15. maj, potem pa prestavljen na 24. marec. Na Materinski dan, ki ga zdaj praznujemo 25. marca, so bile razne prireditve v šolah pa tudi drugod. Na proslavah so otroci navadno recitali pesmi, posvečene materam velikokrat pa so zaigrali tudi krajšo igrico, ki je prikazala nesebično materinsko ljubezen. V Sloveniji se po drugi svetovni vojni Materinski dan zaradi praznovanja Dneva žena - 8. marca, praviloma ni praznoval. Od devetdesetih let 20. stoletja pa spet dobiva mesto v javnem življenju. Po podatkih republiškega statističnega urada so med štirimi ženskami, starejšimi od 15 let, skoraj tri mame. V primerjavi z Evropsko unijo pa so slovenske matere z majhnimi otroki najbolj delovno aktivne. Slovenske matere so nadpovprečno delovne. Na statističnem uradu so pripravili tudi primerjave s tujino. V Evropski uniji je bilo leta 2003 60% delovno aktivnih mater med 20. in 49. letom, katerih otroci so mlajši od 12 let, matere pa so bile zaposlene za polni delovni čas. Slovenija je država z najvišjim deležem takih mater: stopnja delovne aktivnosti med tistimi, ki so delale več kot 30 ur tedensko je bila 85%. Na Malti je bila taka le vsaka četrta, na Madžarskem, v Španiji in Italiji pa vsaka druga delovno aktivna mama.

Ob navedenih praznikih smo se v petek 11. marca 2016 v popoldanskem času odpravili na Kokrico pri Kranju natančneje v Pizzeria Viva Kokrica pri Kranju, kjer so nas pristrčno sprejeli. Pripravili so nam okusno kosilo s trihodnim menijem, ki je vključeval pridih Velike noči, Dneva žena, 40. mučenikov in Gregorjevega. To priložnost smo izkoristili za počastitev praznikov 8. marec - Dan žena, 10. marec - Dan mučenikov in 25. marec - Materinski dan. V uvodnem delu je vse prisotne matere, žene, fante in može pozdravil predsednik društva Jernej Kocjančič ter jim ob njihovih praznikih zaželel iskrene čestitke. Vse prisotne matere, žene, dekleta, fante in može smo obdarili z darili. Ob pristnem klepetu nam je popoldne hitro minilo.

Pripravila:
Vanda Hrovatin

predsednik
Jernej Kocjančič

Društvo SONČEK ZGORNJE GORENJSKE je vpisan v register društev, ki ga vodi Upravna enota Jesenice / zaporedna številka : 168 / matična številka : 1173162 / šifra dejavnosti : 94.991 / davčna številka : 52760545 / E - pošta: soncek@telesat.si naslov : Cesta maršala Tita 65 Jesenice 4270 / telefon : 051 604 - 789 / TRR: 03186 - 1000368041 / Odločba MDDSZ o vpisu v register invalidskih organizacij številka : IO - 017/01 /